

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Tržič

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Sušnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarviserstr. 16, A-9020 Celovec

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 21. november 2002 šte. 47 (3196) • letnik 57 • cena 0,73 evra

V Vabnji vasi bo obveljal zakon

V zadevi dvojezičnega pouka na ljudski šoli v Vabnji vasi se položaj umirja. To je pokazal tudi razgovor med starši, učitelji, občino in šolsko oblastjo v torek, 19. novembra 2002. Šolsko oblast so zastopali nadzorniki Karl Maier, Tomaž Ogris in Peter Begusch.

Družina I. iz Vabnje vasi je letos svojega sina, ki obiskuje drugi razred ljudske šole, prijavila k dvojezičnemu pouku. To povsem legitimno in v času odpiranja Evrope hvalevredno dejanje, šola v Vabnji sodi v veljavnostno območje manjšinskega šolstva, pa je določene kroge zbadlo, da so proti prijavi zagnali ogabno gonjo. Izdali so letak, v katerem piše, da prijava moti socialni mir in da je dvojezična šola del veleslovenskega koncepta, čigar cilj je poslovenjenje južne Koroške in ustvarjanje strnjene slovenskega teritorija.

Pred dnevi pa je svoj pisni skrbec pristavil tudi deželni glavar Haider in kot odgovorni šolski referent staršem predlagal, naj svojega otroka odjavijo od dvojezičnega pouka. Namesto tega naj bi fant obiskoval neobvezne vaje izven pouka. Starši so ta predlog, saj nasprotuje vsem zakonskim določilom (kar Haiderja očitno ne moti), odločno zavrnil. Pomenil bi stigmatizacijo otroka, ki je zdaj popolnoma integriran v vaško in šolsko skupnost.

Na sestanku v torek, ki je po besedah udeležencev potekal stvarno, so starši ponovno zavrnil glavarjev predlog. To pomeni, da bo v Vabnji vasi obveljal status quo in bo sin družine I. v drugem razredu kot doslej užival regularen dvojezični pouk.

Starši I. so ogorčeni, da bivaša ravnateljica šole Melitta

Kittl, ki je letos šla v predčasni pokoj, zdaj trdi, da je starše že lani, ko je sin začel hoditi v šolo, seznanila z možnostjo prijave k dvojezičnemu pouku, a je niso sprejeli. Tega pogovora, tako oče Wolfgang I., nikoli ni bilo. Povedati je še treba, da večina staršev podpira družino I., naj vztraja in ne kloni.

Franc Wakounig

Na osrednjem koncertu SPZ v Kulturnem domu Pliberk je poleg Slovenskega okteta pel tudi odlični MePZ SPD »Danica« iz Šentprimoža. Ponovitev bo v nedeljo, 24. novembra, ob 15. uri v Višji gospodarski šoli v Šentpetru pri Šentjakobu.

VSAK ČLOVEK JE POMEMBEN

- krepitev gospodarstva, ustvarjanje novih delovnih mest
- zagotovitev socialne države
- znižanje davkov in odprava pristojbin za zdravstveno oskrbo, zagotovitev pokojnin
- brezplačen dostop do vseh izobraževalnih ustanov za vsakogar
- enakopravnost manjšin

24. novembra
LISTA 1

Plačan oglas Delovne skupnosti
»Avstrijske narodnosti v SPÖ«

VOLITVE 2002

Kdo bo prvi?

5,9 milijona volilk in volilcev bo v nedeljo, 24. novembra 2002, izbiralo nov sestav avstrijskega parlamenta. Po ugotovitvah strokovnjakov za preučevanje javnega mnenja ni mogoče napovedati, katera stranka bo na prvem mestu. Socialdemokrati in ljudska stranka so si čisto blizu, trenutno oboji nihajo med 38–41 % glasov, in zeleni in svobodnjaki pa se gibljejo pri 10 %.

Ostale stranke, ki tudi kandidirajo, kot na primer komunisti, Liberalni forum in nekatere regionalne stranke, nimajo možnosti, da bi presegle ovire osnovnih mandatorov in s tem prišle v parlament. Volilni lokali bojo na Koroškem odprti do 17. ure. Kdor bo volil že dopoldne, se bo popoldne lahko udeležil osrednjega koncerta SPZ v Šentpetru pri Šentjakobu. Pela bosta »Danica« in Slovenski oktet.

„Avstrija potrebuje politiko raznolikosti.“

Kot pripadnica manjšine sem imela pri Zelenih več kot deset let možnost, da sem v parlamentu delovala za interese Slovencev. Skupaj s slovenskimi organizacijami in z mnogimi angažiranimi Slovenkami in Slovenci sem dosegla precej. Za to bi se Vam rada najprizneje zahvalila. Zdaj je možnost, da Zeleni prevzamemo še večje odgovornosti. Z Vašo pomočjo pri volitvah bi rada dala slovenskemu jeziku in kulturi tisto mesto, ki ga zasluži – s tem pa tudi zagotovila razvoj in manjšinske pravice.

Mag.^a Terezija Stoisits,
za Slovence v parlamentu

www.gruene.at

Österreich braucht jetzt die Grünen. DIE GRÜNEN

RAZŠIRITEV EU IN KOROŠKA

Predsodki in nestrpnost namesto trezne razsodnosti

Razširitev EU in pristop Slovenije sta za določene kroge na Koroškem še zmeraj razlog za podžiganje revanšističnih in šovinističnih strasti proti vsemu, kar količjak spominja na Slovenijo in Slovence. Enak odnos imajo do Čehov in Češke.

To žalostno dejstvo je ponovno bilo potrjeno minuli petek, 15. novembra zvečer, na diskusiji o posledicah razširitve EU in pristopa Slovenije za delovni trg in gospodarstvo na Koroškem. Razprave, ki jo je priredil evropski mandatar ÖVP Hubert Pirker, so se udeležili avstrijska zunanja ministrica Benita Ferrero-Waldner, Hans Kösterbauer, poslovodja velikovskega podjetja Wild, zastopnik gospodarske zbornice Jürgen Mandl in predstavnik delavske zbornice Hans Paul Pucker. Diskusijo je vodil novinar Adi Winkler.

Vlado Dimovski, slovenski minister za socialo, je svojo udeležbo odpovedal zaradi drugih obveznosti.

Duh generalnega gesla večera »Razširitev EU-priložnost za Koroško« je bil prisoten samo kratek čas podijskih stališč, potem pa je zavladal hlad predsodkov in neresničnih trditev.

Pirker je poudaril, da je razširitev EU dokončna, da je Slovenija odličnjak med pristopnimi kandidatkami in da je njen pristop k Evropski uniji »velika priložnost za Koroško, ki ima v

gospodarstvu in razvoju zelo slaba izhodišča«. Slovenija je eden najpomembnejših trgovskih partnerjev Avstrije. Svoj prispevek je Pirker zaključil s plamtečim apelom navzoči mladini: »Učite se jezika, bodite mobilni, pojdite v inozemstvo!«

Trije stebri

Zunanja ministrica je dejala, da je iz politično-zgodovinskega vidika razširitev EU izredna priložnost za Avstrijo, ki bo tako spet prišla v središče Evrope in pridobila pomembno geostrateško mesto. Članstvo Slovenije, Češke, Madžarske, Slovaške in Poljske bo krepilo tudi pozicijo majhnih držav v Evropski uniji. O gospodarskem pomenu razširitve EU po mnenju ministrice ni treba izgubljati veliko besed, ker bo Avstrija od tega samo profitirala. To je potrdila s podatkom, da razširitev že danes zagotavlja v Avstriji med 80 in 120.000 delovnih mest.

Tretji stebler razširitve EU so prav izobraževalni programi za mladino. Tudi ministrica jo je pozvala, da naj se jih poslužuje v čim večji meri.

Mandl (Gospodarska zbornica) je pozdravil razširitev in dodal, da so izobraževalni standardi v reformnih državah enaki eujevske. Tudi Kösterbauer (Wild) je zagovarjal razširitev in si želel čim manj omejitev in mej med Avstrijo in novimi članicami.

Da, ampak ...

Predstavnik Delavske zbornice Pucker je sicer pozdravil razširitev EU, pritaknil pa je znano trditev, da bojo prav zaradi višjega socialnega standarda vzhodni delavci preplavili avstrijski delovni trg in izrinili domače delojemalce. Zato da je sedemletna prehodna doba za zaščito domačega trga prekratko odmerjena.

Zunanja ministrica mu je odgovorila, da zaradi skupnega pravnega bazena v EU ni nevarnosti dumpinga na delovnem trgu, poleg tega pa EU že iz političnih razlogov ne sme razočarati upravičenih pričakovanj kandidatke. Alternativa k temu da je samo oživitve neokomunizma in novih diktatur.

Val šovinizma in nestrpnosti

Vse te tehtne in preudarne besede o razširitvi in v prid gospodarskega razvoja dežele so se navzlic določenim reakcij iz publike razblinile kot v nič. Diskusija se je v glavnem vrtela samo okoli avnojskih sklepov in Beneševih dekretov, napovedana tematika večera, ki je bila namenjena vprašanju delovnih mest, razvoja gospodarstva in šans koroškega gospodarstva, je docela utonila v valu predsodkov in šovinističnih mnenj.

Večer, ki naj bi služil temeljiti informaciji o šansah koroškega in avstrijskega gospodarstva in delavstva v pogojih razširjene EU, se je na žalost, in to tudi po zaslugi diskusijskega vodje, ki ni znal ali hotel pravočasno potegniti zavore, sprevrgel v manifestacijo zavrtosti in odpora proti razvoju, ki je usmerjen v prihodnost. Glavnina diskutantov se je obnašala, kot da Koroška nima drugih problemov kot so to avnojski sklepi in Beneševi dekreti, o katerih vrhu tega nič ne ve, so pa zato tem bolj dobrodošlo orodje za razpihanje nacionalističnih strasti. Zunanji ministrici je treba šteti v čast, da je vsaj poskušala diskusijo spraviti na stvaren nivo. Če ni prostora za argumente, je pač izredno težavno voditi tehtno in trezno razpravo.

Prazni kilometri

Razvoj diskusije je potrdil tudi pravilnost odločitve ministra Dimovskega, da se razprave ni udeležil. Kajti razen praznih kilometrov in nekvalificiranih posegov bi odnesel le zelo malo dobrih vtisov.

Lepo bi bilo, če bi Korošci in Avstrijci končno spoznali in priznali, da so tako Beneševi dekreti kot avnojski sklepi neposredna posledica nacistične okupacije Slovenije oz. Češke in strahovlade nad njima, namesto da Sloveniji in Češki stalno mečejo polena pod noge. V tem morilskem stroju so Avstrijci odigrali pomembno vlogo. Ta pripomba je namenjena tistim, ki so se v petek toliko sklicevali na zgodovinska dejstva in na zasluge, ki jih ima Avstrija pri mednarodnem priznanju samostojne republike Slovenije. Za to naj bi Slovenija očitno bila svoji severni sosedu ponižno hvaležna vse do sodnega dne. F. W.

Stališče sosveta bo obravnaval Svet Evrope

V okviru Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin Sveta Evrope je predvideno tudi, da vsaka država, ki je konvencijo ratificirala, poda periodično poročilo o položaju svojih narodnih manjšin. Avstrija je tako poročilo oddala in na to poročilo je Svetovalni odbor Sveta Evrope podal svoje kritične pripombe, ki jih je Urad zveznega kanclerja dal v obravnavo tudi sosvetu. Do razprave o teh poročilih bo prišlo še meseca decembra. Po nekaterih informacijah tudi zaradi tega, ker

želijo pri Svetovalnem odboru dobiti tudi izsledke seje sosveta, ki je bila 5. 11. 2002 in ki je zavezl stališče do nekaterih odprtih vprašanj. Stališče sosveta bo Svetu Evrope posredoval Urad zveznega kanclerja. Sosvet je namreč poročilo Svetovalnega odbora vzel dobrohotno na znanje in še posebej sprejel sklep, da naj se število članov sosveta poveča v tej meri, da bo v njem zastopan tudi predstavnik štajerskih Slovencev, nadalje je pozval vlado, da stori vse, da ne pride do ukinitve kooperacije med ORF in obema radijema in da vlada po volitvah obnovi dialog z manjšino glede uresničitve odločitve ustavnega sodišča. m.st.

CELOVEC

Vesela plesna noč

Maturantski ples Dvojezične trgovske akademije v Celovcu je preteklo soboto spet privabil stotine ljudi, med njimi seveda veliko šolske mladine v prostore sindikata. Po tradicionalni polonezi pod vodstvom plesnega učitelja Gregeja Krištofa je v imenu maturantov in maturantk vse navzoče, med njimi tudi številne častne goste, srčno po-

zdravil Dominik Rozman, pozdravne besede pa je spregovorila tudi ravnateljica Maja Amrusch-Hoja. Nato so zaplesali prvi valček maturanti s starši. Nekoliko nenavadni opolnočni vložek pa je bil v znamenju športa »american football«. Ob zvokih ansamblov so se plesni gostje zabavali do jutranjih ur. Plesa so se udeležili tudi predstavniki političnega, gospodarskega in kulturnega življenja koroških Slovencev, in nekateri deželni in zvezni politiki večinskega naroda.

M. Š.

Dobro vzdušje ob kapljici ...

Foto: Stukelj

VIHAR RAZSAJAL

Velikanska škoda po gozdovih

Vihar, ki je prejšnji teden kar nekaj dni pihal čez deželo, je za sabo pustil velikansko škodo, dve osebi pa sta izgubili življenje. Največjo gmotno in gospodarsko škodo je vihar povzročil prav v gozdovih, saj je docela podrl skoraj desetisoč hektarjev nasadov. Najhujše je vihar razsajal na Solnograškem, kjer je v dolini Lungau podrl in izruval na stotisoče dreves, v Pinzgauu pa je iz tirnic vrgel kompozicijo vlaka. Pri tem je umrla ena ženska. Druga smrtna žrtev pa je mlad kmet, ki ga je med lovom veter vrgel čez rob ceste, pri čemer se je sprožil strel in mladega kmeta

zadel v srce. Na južnem Koroškem je vihar divjal predvsem v Rožu, kjer je odnesel kar nekaj streh ter podrl precej dreves, tako da so nekatere ceste kar dolgo bile neprehodne. Železna Kapla pa je od sobote na nedeljo po dolgem času spet doživela egipčansko noč. Bilo je temno kot v ..., ker so izruvana drevesa pretrgala električno povezavo.

Strokovnjaki Zavoda za gozdarstvo ugotavljajo, da je škoda na gozdovih tako ogromna prav zaradi monokulturnih nasadov smreke. Zato pozivajo gozdarstvo in kmete, naj okrepijo sadijo listavce, ki so zaradi globokih korenin bolj odporni proti viharjem, sploh pa so mešani gozdovi naj bolj zdrava oblika gozdnega gospodarstva.

Franc Wakounig

ŠKOFIČE

Lep glasbeni večer

Glasbeni večer preteklo soboto v Škofičah bi lahko poimenovali tudi srečanje komornih skupin, saj je bil od vseh sodelujočih še najštevilnejši Tamburaški ansambel iz Loč ob Baškem jezeru, ostale tri glasbene skupine, Kvintet bratov Smrtnik z Obirskega oz. Kort, Dekliška skupina »Ascolti« iz sosednjega Šentilja in pa domači Kvartet »Rož«, pa so po številčnosti še manjše.

Slovensko prosvetno društvo »Edinost« je v sicer dokaj sušnem kulturnem letu vendar zmoglo organizacijo osrednje letne prireditve, ki se sicer ne veže na nič drugega kot na glasbeno kvaliteto. Svojemu občinstvu na čast, ki je kljub zelo viharnemu vremenu skoraj docela napolnilo večnamensko dvorano v škofiški ljudski šoli.

Program je pričela predsednica društva mag. Magda Errenst s prisrčnim pozdravom tako obiskovalcem kot nastopajočim skupinam.

Glasbeni večer je začel domači kvartet »Rož«, ki po krajši

krizi spet pridno vadi, in vzdušje v dvorani se je začelo ogrevati. Skupine so svoje pesmi nizale druga za drugo in bogato polnile uro in pol dolgi spored. Tamburaški ansambel Loče pod vodstvom Erike Wrolich je po svojem jubileju še vedno v odlični glasbeni »formi« in je tako z znanimi in manj znanimi melodijami (grška glasba) navdušil številne poslušalce.

Kvintet bratov Smrtnik je za vsakega obiskovalca posebno doživetje in magnet za udeležbo na prireditvi. Tudi tokrat je upravičil svoj sloves.

Zelo prijetno je presenetila šentiljska Dekliška skupina »Ascolti« (po naše »Poslušaj«), ki jo vodi Katrin Hafner. Pela je kar v štirih jezikih – v slovenskem, nemškem, italijanskem in originalnem afriškem. Njena glasbena kvaliteta je spodbudna.

Skupine so svoje nastope razdelile v dva dela in tako stopnjevale kulturni užitek v dvorani. Večina jih je zaradi navdušenja morala izvesti do teke.

Društveniki so po končanem koncertu priredili večer z zakusko, ki pa se zaradi prireditvene kolizije (maturantski ples TAK) ni mogel razviti v

LEDINCE

Občni zbor SKD Jepa – Baško jezero

Kreativna delavnica in razstava domačih umetnic in umetnikov sta popestrili občni zbor Slovenskega kulturnega društva Jepa – Baško jezero.

V soboto, 16. novembra, so se zbrali društveniki pod Jepo na rednem občnem zboru v kulturnem domu v Ledincih. V jubilejnim letu društva, ki je bilo ustanovljeno pred 80 leti, je podal odbor poročila o svojem društvenem delovanju v zadnjih treh letih. Pestrost in raznolikost društvenih prireditev v zadnjih mesecih govorijo o

mestnica Janja Zenz-Stern. Odbornice in odbornik so Marlena Smole, Aleks Schuster, Anna Stoderegger, Erika Wrolich in nadzornika Gustav Novak ter Šimej Trießnig.

Tako kot pri občnem zboru je tudi navrh pri odprtju dvo-dnevne razstave domačih umetnic in umetnikov zapel MoPZ Jepa – Baško jezero, ki ga že dvajseto leto vodi Aleks Schuster. Ob nastopih učenk in učencev Glasbene šole so bili predstavljeni ustvarjalke in ustvarjalci ročnih izdelkov, slik in fotografij. Razstavljali so Gabi Amruš, Maria in Marco Kargl, Krista in Alfred Kircher, Johannes Koschu, Franc Rasinger, Angelika Reuer, Ketca Sticker, Snježana Rehak – Višnjic in Zdravko Višnjic. Dan poprej je društvo vabilo

Veseli otroci in domači umetniki v Ledincih

močnem utripu kulturnega dela v občini Bekštanj. Omenjeni naj sta letošnji jubilejni prireditvi v Ločah in Ledincih ob 25-letnici Tamburaškega ansambla Loče in koncert na Starem gradu ob 80-letnici društva.

Novoizvoljenemu odboru predseduje Anica Lesjak-Ressmann, njena namestnica sta Folti Kargl in Joško Wrolich. Tajniška dela bosta v bodoče opravila Martin Koren in mag. Marjan Gallob. Blagajnik je Martin Ressmann, na-

na Kreativno delavnico za otroke in mladino. Prav tako v kulturnem domu v Ledincih so otroci Otroške skupine Jepca, katerim so se pridružili še drugi otroci od blizu in daleč, ustvarjali z domačimi umetniki. Otroci so s Kristo in Alfredom Kircherjem, Ketco Sticker in Snježano Rehak – Višnjic okraševali sveče in kartice, risali z ogljem portrete in sestavljali jaslice. Popoldan v Ledincih je bil prav vesel in kreativen živžav.

RAVNE NA KOROŠKEM

Iskanja mlade umetnice

V razstavišču Uršnik so nedavno odprli razstavo slik, grafik in skic domačinke Maje Pučl, študentke četrtega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Dela so nastala med sedemmesečnim bivanjem na Finskem v okviru mednarodne izmenjave študentov. Gre za prva dela mlade umetnice. Nastala so v

sproščenem vzdušju, brez vplivov. Zanima jo, kaj lahko poveš s črto in s svetlobnimi efekti, upodablja tudi pokrajino. Podobe so abstraktne, črno-bele, pretežno v akrilni tehniki, grafike so narejene v sitotisku.

Ob otvoritvi je skupaj z vrstnico Nino Grošelj, študentko glasbene umetnosti občinstvu pripravila prese- nečenje še z igranjem na violino (na sliki levo). Zanimiva razstava bo na ogled do 13. decembra.

S. Š.

PLIBERK – OSREDNJI KONCERT SPZ

»Sedem si rož ...«

Letošnji osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze v KD v Pliberku sta oblikovala vrhunska zbora »Slovenski oktet« iz Ljubljane in MePZ »Danica« iz Šent Primoža.

Odločitev po decentralizaciji vsakoletnega osrednjega koncerta se je izkazala kot pravilna. Namesto ene prireditve v Celovcu potekajo v zadnjih letih ti koncerti v Podjuni, teden kasneje pa v Rožu, tako rekoč v bazi.

Novi kulturni dom v Pliberku nudi za tako osrednjo prireditev optimalne pogoje in nad 400 navdušenih obiskovalcev iz Podjune, Železne Kaple, Sel in drugih krajev se je zbralo v dvorani, da bi prisluhnili žlahtnim glasovom iz sosednje Slovenije in pa Koroške.

»Slovenski oktet« iz Ljubljane je bil ustanovljen leta 1996, ko je nehal delovati legendarni prvi »Slovenski oktet« iz povojnega obdobja (ustanovljen 1951) in ki je nastopal do leta 1996. Mladi oktet pa si že utira pot v vrh zborovske glasbe v Sloveniji. Zbor je bil zbran na pobudo starejših pevcev in prvega umetniškega vodja Antona Nanuta in danes uspešno nadaljuje pot »starega« okteta. Pod umeniškim vodstvom Mirka Cudermana je oktet gostoval na domačih tleh, po raznih evropskih državah in kontinentih sveta. Zbor goji domačo, narodno pesem, pozornost pa posveča tudi mednarodni zborovski literaturi.

Tudi nova zasedba »Slovenskega okteta« je navdušila in očarala publiko s tehnično dovršenim glasovnim razom, ubranim petjem in telesnim gibom. V prvem delu svojega prvega nastopa v Pliberku so zapeli slovenske narodne pesmi, med drugim »Nocoj pa, oh, nocoj« (Fran Venturini), »Sedem si rož porezala mi« (Zorko Prelovec), »Kam si šla, mladost ti moja« (Janko Ravnik) idr. Drugi del vrhunskega nastopa pa je bil posvečen tuji zborovski literaturi. Pesmi kot »Večerni zvon«, »Viva la compagne« idr. so izredno vžgale pri občinstvu. Za zaključek pa so počastili koroškega kompo-

Mira Grötschnig-Einspieler

nista Pavla Kernjaka z njegovo neminljivo skladbo »Mojcej«, ki jo je že rad prepeval stari oktet in jo ponesel v širni svet. Publika je bila nad vrhunskim nastopom »Slovenskega okteta« prijetno navdušena in ganjena.

MePZ »Danica« pod umeniškim vodstvom Stanka Polzerja predstavlja vrh koroške slovenske zborovske scene.

V KULTURNEM DOMU
V PLIBERKU:

»Čaj za dve« – gostovanje SNG Maribor

V soboto, 23. novembra zvečer ob 20. uri bo v pliberškem Kulturnem domu gostovalo Slovensko narodno gledališče Maribor s predstavo »Čaj za dve«. Avtor je Tone Partljič.

Predstava »Čaj za dve« je svojo krstno uprizoritev doživela letos, 8. marca 2002, na Malem odru SNG Maribor. Režiser je Robert Raponja iz Pule, kjer je študiral primerjalno književnost in italijanščino, v Zagrebu pa je diplomiral iz gledališke režije. Trenutno je ravnatelj Istarskega narodnega kazališta v Puli. O Partljičevem besedilu »Čaj za dve« je dejal, da je nov dramski tekst sodobnega avtorja za vsako gledališče velika pridobitev. »Čaj za dve« odpira več zanimivih temat-

Slovenski oktet Foto: Štukelj

Glasbeno-umetniški repertoar je zelo širok in obsega domače, narodne pesmi, pesmi tujih narodov in klasiko. Otvoritveni del osrednjega koncerta je »Danica« posvetila slovenski narodni pesmi. Zapeli so med drugim »Ni je lepše noči« (Valentin Polanšek / Anton Nagele), »Zdaj je pomlad« (Ivan Cankar / France Cigan), »Dva žlahtna bisera« (Pavle Kernjak). Drugi del dovršenega glasbenega nastopa je zajel tujo zborovsko literaturo – »Cantate domini« (Vitautas Miškinis), »Kosiv kosar sino« (ukrajinska narodna / I. Marton) idr.

Osrednji koncert je bil popestren z video posnetki starega »Slovenskega okteta« in »Danice«, publika pa je kakovostna nastopa poplačala z dolgim aplavzom.

Moderacijo sporeda je v obeh deželnih jezikih odlično opravila Mira Grötschnig-Einspieler.

M. Š.

skih sklopov: starost, ljubezen in erotiko med starimi, nezmožnost komunikacije različnih svetov, potrebo, kako dostojanstveno zapustiti »trenutni kraj bivanja«, torej prehod v smrt. Tekst omogoča kreacijo različnih vtisov ...

Izmenjujejo se smeh in solze, strahovi in upanja. »Partljič govori o ljudeh, ki so nam vsak dan blizu, govori v zelo prepoznavnih situacijah, zato ga lahko doživljamo zelo intimno«, pravi režiser Raponja.

Tekst »Čaj za dve« prikazuje usodo starejše igralke, ki se je docela identificirala s poklicem, sedaj pa jo je dohitela stvarnost starosti in slovesa od gledališča. Raponja pravi, da je ta zabloda popolne identifikacije s poklicem kar precej razširjena med gledališčniki. Prav to pa je najduhovitejša dimenzija teksta »Čaj za dve«. V tem boju za nastope, za režije gledališčniki pozabljajo živeti zunaj gledališča, kakor da bi teater obstajal samo zaradi njih. Resnica pa je ta, da je obstajal pred njimi in bo še, ko bojo že davno izpregli.

Od 15. do 17. novembra je Zveza slovenskih žena v portoroškem hotelu Lucija pripravila že deveti izobraževalni seminar, ki ga je letos naslovlila »Jezikovno kulturna raznolikost; ženska - manjšina - jezik«. V treh dneh je okoli 60 udeleženkam (in nekaj udeležencem) seminarja spregovorilo pet predavateljic in predavateljev iz Slovenije, in sicer dr. Jernej Zupančič, mag. Sonja Novak-Lukanovič, mag. Boris Jesih, diplomirana etnologinja in kulturna antropologinja Saša Poljak in spodaj podpisana. V soboto zvečer pa so člani mladinske gledališke skupine Slovenskega prosvetnega društva Šentjanž v Rožu v kulturni dvorani v bližnjem Ospu zaigrali igro z naslovom »Pujša imamo za soseda« v režiji Nika Kranjca-Kusa.

Milka Kokot, predsednica Zveze slovenskih žena, je v uvodnem nagovoru opozorila na to, da bo naslednji izobraževalni seminar že deseti po vrsti.

Razširitev funkcionalnega prostora koroških Slovencev

Dr. Jernej Zupančič predava politično geografijo na Oddelku za geografijo na ljubljanski Filozofski fakulteti in je višji znanstveni sodelavec na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, kjer se posveča raziskovanju slovenskega narodnega vprašanja. Doktoriral je s temo »Slovenci v Avstriji«, v kateri je opozoril na prisotnost Slovencev na celotnem ozemlju Avstrije in ne zgolj na Koroškem.

Svoje predavanje je naslovil »Koroški Slovenci v luči statističnih popisov«. Kljub temu, da so rezultati zadnjega ljudskega štetja na Koroškem lahko na prvi pogled zaskrbljujoči, pa je Jernej Zupančič opozoril, da se je sedanji funkcionalni in življenjski prostor koroških Slovencev razširil in ne obsega več samo območja avtohtone poselitve. Tradicionalna podobna skupnost se zaradi sodobnega načina življenja spreminja. To velja še zlasti za mlade, ki morajo zaradi izobraževanja skozi različne socializacijske procese. Opaža, da so mnogi od njih kasneje v življenju med bolj vitalnimi člani svoje skupnosti in tudi če po končanem izobraževanju ostanejo v drugih večjih avstrijskih mestih, s Koroško ohranjajo trajnejše stike kot v preteklosti.

V zvezi z mešanimi zakoni Zupančič ugotavlja, da vsaj prva generacija jezik še ohranja, in da se številke začnejo zniževati pri nadaljnjih generacijah. Njihov vpliv na statistiko pa je takšen, da se z zviševanjem števila mešanih zakonov na videz stara tudi manjšinska populacija, saj se pri mlajši generaciji spremeni način narodnostnega opredeljevanja.

Tendenca, da se s popisi manjšino prikaže kot številčno čim manjšo, je prisotna vse do danes, pri čemer je svojo pomembno vlogo, predvsem v obdobju okrog druge svetovne vojne, odigral tudi umetni pojem

»vindišarstva«. Pri popisih je pomembna tudi interpretacija pojma občevalni jezik. Materni jezik je namreč nekaj drugega kot jezik, ki ga ljudje najpogosteje uporabljajo. Predvsem je Jernej Zupančič opozoril na to, da se nikoli ne bi smelo zgoditi, da zaradi nezadostnega števila slovensko govorečega prebivalstva ti ne bi izpolnjevali pogojev za dodelitev nekaterih pravic, saj je v uvodu popisne statistike zapisana opomba, da so številke temelj le za jezikovno in ne za nacionalno statistiko.

Jernej Zupančič opozori na tako imenovani koroški paradoks, da se namreč število slovensko govorečih zvišuje v urbanem in suburbanem območju, zmanjšuje pa na podeželju. Majhno, ampak konstantno rast števila slovensko govorečega prebivalstva beležita gospodarsko in demografsko dinamična prostora z občinama Beljak in Celovec in njuna primestna pasova, kamor se preseljujejo ljudje s podeželja. Ljudje, ki se priselijo v mesto, danes zadržijo svojo slovensko identiteto. Trend demografskega odliva pa še naprej narašča z območja Karavank in drugih območij tradicionalne slovenske poselitve. Zaradi posledic asimilacije tudi vse občine z večjim odstotkom slovensko govorečih po uradnem štetju beležijo konstanten padec. To je po eni strani rezultat odseljevanja, po drugi pa tudi asimilacije v tem prostoru. V splošnem upadanju pa obstaja tudi obratni tok, ki pa ga je možno pojasniti samo s pomočjo natančne terenske raziskave lokalnih dejavnikov.

Kot zanimiv način terenskega raziskovanja je Jernej Zupančič ugotavljal prisotnost slovenščine na nagrobnih napisih, pri čemer odstotek slovenskih nagrobnih napisov ustreza odstotku slovensko govorečih po uradni statistiki. Hkrati je ugotovil, da je velik delež nagrobnih spomenikov opremljenih le z imenom in datumom, kar pomeni, da se je precejšnje število svojcev ogibalo možnosti, da jih prepoznajo kot pripadnike slovenske narodne skupnosti.

Trditev, da se ljudje zaradi različnih dialektov na Koroškem med seboj ne razumejo in zato govorijo nemško, je Jernej Zupančič zavrnil in poudaril, da so to dogaja samo ljudem, ki se med seboj nočejo razumeti. Po njegovem mnenju slovenstva na obeh straneh meje nekateri ne razumejo kot pripadnost jeziku, kulturi in politiki, temveč kot nekaj nazadnjaškega. Prevladuje mnenje, da si svetovljan samo, če se odrečeš svojemu slovenstvu. Kljub temu pa – tako Zupančič – lahko svetovljan postaneš samo, če svoje slovenstvo ohranjaš in razvijaš, ves čas pa si odprt tudi za vse, kar je drugega in drugačnega.

Ekonomski vidiki jezika

Mag. Sonja Novak-Lukanovič je višja znanstvena sodelavka na Inštitutu za narodnostna

vprašanja v Ljubljani, njeno delovno področje pa je povezano s kulturo, z izobraževanjem in s pojavi večkulturalizma na narodnostno mešanih območjih. Naslov njenega referata je bil »Ekonomski vidiki jezika v večkulturnem okolju na primeru narodnostno mešanega območja v Sloveniji«. Predavateljica je predvsem opozorila na problemsko polje, o katerem do sedaj ni razmišljalo veliko avtorjev, da se namreč na jezikovno in narodnostno mešanih območjih, kjer prihaja do medsebojnega prepletanja več jezikovnih skupin, to prepletanje odraža tudi skozi ekonomske procese. Opozorila je, da je ekonomski dejavnik na najrazličnejše načine povezan z vsemi vidiki, ki vplivajo na jezikovne procese, od ohranjanja in opuščanja jezika do strategij jezikovnega prilagajanja. Pouda-

mešanih območjih v Republiki Sloveniji. V slovenski strokovno znanstveni literaturi obstaja le parcialna dela, ki omenjajo povezavo obravnavajo s pragmatičnega vidika in to v kontekstu finančnih stroškov, ki jih država zagotavlja, da uresničuje narodnostno enakopravnost na obeh dvojezičnih območjih v Sloveniji. Poleg financiranja institucij manjšin izstopajo stroški za dvojezično vzgojo in izobraževanje ter za uresničevanje dvojezičnega poslovanja. Pri izvajanju dvojezičnega poslovanja velja omeniti dodatek za dvojezično poslovanje, kar pomeni, da so vsi, ki so zaposleni na javnih mestih, kjer je zakonsko predpisano znanje dveh jezikov, za to finančno stimulirani in dobijo poseben dodatek.

Sonja Novak Lukanovič je v kontekstu ekonomija – jezik

zava med stališčem do jezika ter strinjanjem z dodatkom za dvojezično poslovanje. Ekonomski profit jezika na narodnostno mešanih območjih v Sloveniji izrablja torej predvsem manjšina.

Predstavitel raziskave o Železni Kapli

Mag. Boris Jesih je višji strokovni sodelavec na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, kjer se kot politolog ukvarja z vprašanji politične participacije narodnih manjšin. V svojem referatu je predstavil terensko raziskavo z naslovom »Medetnični odnosi in narodna identiteta v občini Železna Kapla«, ki je bila izvedena leta 1999 znotraj mednarodnega projekta »Medetnični odnosi in narodna identiteta«. V raziskavi so bili pozorni na obseg lastne politične organiziranosti manj-

PORTOROŽ

Seminar Zveze slovenskih žena

Milka Kokot in Irena Destovnik

Boris Jesih

rila je, da nekateri avtorji jezik obravnavajo kot sredstvo komunikacije in ga pri tem primerjajo z denarjem. Oba namreč služita kot sredstvo izmenjave in omogočata, da prihaja do sprememb ekonomskih procesov. Prav tako pa nekateri z jezikom povezujejo tudi prednosti pri zaposlovanju, povečano spoštovanje na delovnem mestu in dodatek za dvojezično poslovanje. Jezik je lahko tudi objekt izbire, usmerjen v dosego določenega cilja.

V večkulturnih družbah se jezik in ekonomija obravnavata tudi v povezavi z učenjem drugega jezika. V tem primeru je jezik obravnavan kot človeški kapital, ki posamezniku omogoča, da z njim pridobiva finančna sredstva. V takem primeru se posameznik uči drugega jezika zato, ker mu učenje predstavlja investicijo v lastno znanje. Gre torej za kopičenje lastnega intelektualnega kapitala, ki človeku kot investicija prinaša tako kratkoročen profit – boljši dohodek, dodatek za dvojezično poslovanje, kot tudi dolgoročen profit – boljše poznavanje kulture mu omogoča lažji dostop do drugih trgov.

Do sedaj še ni bilo narejene študije o povezavi jezika in ekonomije na narodnostno

prikazala rezultate raziskav, ki so potekale v okviru projekta »Etnična identiteta in medetnični odnosi v slovenskem etničnem prostoru«, in ki indirektno posegajo tudi na ekonomski vidik jezika. Rezultati v občini Lendava in v občinah Piran, Koper in Izola so pokazali, da je raba dveh jezikov na delovnem mestu bolj prisotna pri pripadnikih manjšine in da Slovenci največkrat na delovnem mestu uporabljajo samo slovenski jezik. Statistično je jezik manjšine – italijanske in madžarske – na delovnem mestu med Slovenci bolj prisoten v Lendavi kot pa med primorskimi občinami. Analiza empiričnih rezultatov je tudi nakazala, da obstaja povezava med dodatkom za dvojezično poslovanje in strategijami jezikovnega prilagajanja. Pokazalo se je tudi, da je jezikovni premik k drugemu jeziku prisoten med posamezniki, kjer se ekonomski faktor pojavlja kot pomembna spremenljivka. Kadar ta ni prisotna, jezikovnega prilagajanja, to je jezikovnega premika v smeri jezika večine k jeziku manjšine ni zaznati, razen v redkih primerih, predvsem neformalnih, ko prevlada izrazito subjektivna komponenta. Prav tako se je pokazala pove-

šine in na ustreznost organiziranosti v okviru obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev. Prav tako jih je zanimala prisotnost manjšinske problematike v delu političnih strank, vključno s slovensko politično stranko Enotno listo. Del vprašanj se je nanašal na razmerja med nacionalno pripadnostjo in političnim prepričanjem. V naključnem vzorcu 108 polnoletnih prebivalcev občine Železna Kapla – Bela, se je za Slovence opredelilo 37 odstotkov, za Avstrijce ali Nemce 54,6 odstotka, 8,3 odstotka vprašanih pa se je opredelilo za nekaj drugega.

Slaba tretjina vprašanih iz vrst slovenske manjšine meni, da ima manjšina določeno težo v političnem življenju v Avstriji. Pri vprašanih iz vrst nemško govorečih pri odgovorih niso opazili bistvenih odstopanj. Slaba četrtina vprašanih iz vrst Slovencev se udeležuje tudi prireditve, ki jih organizirajo večinske politične organizacije in društva. Bolj kot političnih se Slovenci udeležujejo kulturnih in verskih prireditev večinskih organizacij in društev. Odziv na delovanje slovenskih političnih organizacij je med slovensko govorečim prebivalstvom višji kot med nemško

govorečim glede na dejavnost večinskih organizacij in društev. Politična angažiranost Slovencev v Železni Kapli je torej višja kot pri nemško govorečih. Relativno velik pa je odstotek tistih med nemško govorečimi, ki spremljajo prireditve slovenskih organizacij in društev.

Z organiziranostjo političnih organizacij koroških Slovencev je zadovoljnih samo 10 odstotkov vprašanih Slovencev, čeprav na vprašanje, zakaj, več kot polovica vprašanih ni znala odgovoriti. Po eni strani to lahko pomeni, da je kritičnost do organizacij zgolj pavšalna, ali pa si posamezniki težko sami izoblikujejo nove koncepte političnega delovanja. Na relativno visoko stopnjo zaupanja pripadnikov slovenske narodne skupnosti v svoje politične organizacije pa kaže velik odstotek

vprašanih so nekoliko presenetljivi, saj so pričakovali, da bodo pripadniki manjšine v večji meri izpostavili pomembnost etnične pripadnosti.

Zanimalo jih je tudi, kaj Slovenci menijo o osrednjih organizacij v povezavi z uresničevanjem manjšinskih pravic. Za zelo pomembno so označili Slovensko prosvetno zvezo, eno od obeh osrednjih kulturnih organizacij, ob bok pa ji postavljajo Zvezo slovenskih organizacij, torej obe organizaciji, ki sodita v tako imenovani levo liberalni blok. V primerjavi obeh osrednjih kulturnih organizacij prav tako izstopa izrazita naklonjenost do SPZ.

Pomen medijev za koroške Slovence

Diplomirana etnologinja in kulturna antropologinja Saša Poljak, ki je študirala tudi novi-

naročenih »Naš tednik«, sledita pa mu »Nedelja« in »Slovenski vestnik«. Po njenem visok odstotek tistih, ki imajo naročene vse tri tednike, ni pogojen niti z visokim številom izobraženih anketirancev niti z ideološko usmerjenostjo naročnikov, temveč je posledica pomanjkanja pismenih informacij v slovenskem jeziku. Med bralci tednikov so najbolj priljubljene novice o lokalnem dogajanju ter poročila o kulturnih dogodkih ter reportaže, sledijo pa jim novice o življenju koroških Slovencev. Kar 15 odstotkov anketiranih omenjene tednike bere zaradi jezika, vendar pa jih več kot 40 odstotkov z njim ni zadovoljnih.

Med koroškimi radijskimi programi v slovenskem jeziku dobrih 40 odstotkov anketiranih posluša »Radio 2«, le dobre tri odstotke manj pa slovenski

novic o življenju koroških Slovencev in to, da poznajo ljudi, o katerih v oddaji poročajo. Precej ljudi jo spremlja tudi zato, ker je to edina oddaja v slovenskem jeziku na avstrijski televiziji. Z njenim jezikom je zadovoljnih kar 41 odstotkov vprašanih gledalcev.

Avtorica je ugotovila, da je ciljna publika »manjšinskih« medijev slovenska narodna skupnost in da še največ nemško govorečih lahko pritegnejo radijske oddaje v dveh ali več jezikih. Vzrok, da se predvsem tiskani mediji pogosteje srečujejo z manjšim številom bralcev, vidi avtorica v asimilaciji oziroma upadanju jezikovnega znanja mlajših generacij in dejstvu, da je večina naročnikov starejših. Poleg tega pa mladih ne zanimajo narodnostni problemi, ki v teh medijih prevladujejo.

»Koroški koledar 2003«

Spodaj podpisana sem predstavila »Koroški koledar 2003«, ki ga pred zaključkom koledarskega leta od leta 1946 izdaja Slovenska prosvetna zveza, in ki je tik pred izidom. Letošnji Koroški koledar je že četrti zaporedoma, v katerem so objavljeni prispevki na eno samo izhodiščno temo. Rezultati zadnjega ljudskega štetja, pri katerem so na dvojezičnem ozemlju južne Koroške našli 12586 slovensko govorečih in 555 posameznikov, ki so za svoj pogovorni jezik izbrali »vindiš«, kar je kar 10-odstotni padec glede na rezultat leta 1991, so bili izhodišče za izbiro letošnje teme, in sicer razmišljanje o mestu slovenskega jezika na dvojezičnem ozemlju Koroške.

V uvodnem besedilu bodo bralci lahko prebrali, zakaj je prav jezik za oblikovanje slovenske narodne zavesti še zlasti pomemben in nekatera druga izhodišča, ki bodo omogočila lažje razumevanje različnih problemskih polj, povezanih z jezikom, ki so jih v intervjujih odpirali poklicno med seboj precej različni posamezniki. Tako kot v prejšnjih dveh koledarjih, ki sta obravnavala delovanje slovenskih kulturnih društev in dvojezično šolstvo, so tudi v letošnjem koledarju objavljena besedila nastala na podlagi opravljenih intervjujev. Pogovarjala sem se namreč s 17 koroškimi Slovenci in Slovenkami ter s štirimi ljudmi iz Slovenije, ki so na različne načine povezani s problemom slovenskega jezika na Koroškem, trije koroški Slovenci pa so svoje prispevke na temo jezika napisali sami.

Kljub temu, da pravno varstvo slovenske narodne skupnosti v zvezi z jezikom temelji na členu 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, ki uresničuje pravice koroških Slovencev ne pogojuje z njihovim številčnim deležem, pa se Republika Avstrija bolj ali manj sklicuje na določila zakona o narodnih skupnostih iz leta 1977, ki kot podlago za uresničitev pravic razume njihov številčni delež.

Tudi obe odredbi ustavnega sodišča o rabi slovenščine kot uradnega jezika iz leta 2000 in 2001 države ne prisilijo, da bi kot dvojezičen – v smislu rabe slovenščine kot uradnega jezika in postavitve dvojezičnih krajevnih napisov – razumela tisti prostor, na katerem živi tudi slovensko govoreče prebivalstvo.

Predvsem zaradi nesistemske in s tem tudi precej zapletene rabe slovenščine kot uradnega jezika se med pripadniki slovenske narodne skupnosti vedno bolj pojavlja zahteva po ustanovitvi posebne servisne službe, ki bi ljudem hkrati svetovala tudi na področju uporabe strokovnega jezika v slovenskem jeziku in nenazadnje tudi pri premagovanju povsem človeških ovir pri zahtevah za rabo slovenščine v javnosti.

Ker je jezik predmet raziskav različnih znanstvenih področij, bi ljudem pri večjem uveljavljanju slovenskega jezika v okolju, v katerem živijo, pomagala tudi dobra interpretacija zunanjih pritiskov, ki se v koroškem prostoru pojavijo vedno, ko pripadniki slovenske narodne skupnosti zahtevajo uresničitev katere od svojih pravic. Prav tako pa bi ljudem pri soočenju z njihovimi lastnimi strahovi in dilemami bolj kot stalni očitki pomagalo ozaveščenje nezavednih psiholoških procesov, do katerih pride, če se morajo ljudje v svojem okolju nenehno soočati z manjvrednostjo svojega maternega jezika.

V zvezi s slovenskim jezikom so sogovorniki posvetili precej pozornosti tudi nujnosti načrtovanja ustrezne jezikovne politike, ki mora postati prednostna naloga delovanja osrednjih političnih organizacij in razmišljanju o razvoju in mestu slovenskega jezika po vstopu Slovenije v Evropsko unijo ter o razvojnih strategijah Republike Slovenije. Ne glede na to, da je dvojezičnost na Koroškem daleč od tako imenovane funkcionalne dvojezičnosti, pa večina sogovornikov meni, da se iluziji, da bi tudi večinsko prebivalstvo vsaj pasivno obvladalo slovenski jezik, koroški Slovenci ne smejo odpovedati.

Po vsakem predavanju so udeležence aktivno sodelovale tudi v diskusiji. Še največ vprašanj je sprožal trenutni položaj, ki je nastal zaradi napovedane združitve obeh tednikov in ustanovitve nove medijske hiše. Na dokončen odgovor – v pogovoru je sodeloval tudi predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm – bo treba še počakati. Zaradi predvidene ukinitve Radia 2 pa je bil na seminarju sprejet sklep, da se Zveza slovenskih žena pridružuje vsem, ki se odločno zavzemajo za ohranitev celodnevne radijskega programa v slovenskem jeziku.

Irena Destovnik

Jernej Zupančič

Sonja Novak-Lukanovič

Saša Poljak

tek tistih, ki meni, da slovenske politične organizacije pomembno vplivajo na ohranjanje narodnostne identitete slovenske manjšine na Koroškem.

Na vprašanje, katere politične stranke v svojem delovanju najbolj upoštevajo interese manjšin, se je izkazalo, da so Slovenci do delovanja političnih strank izrazito kritični. Z izjemo Enotne liste nobena stranka ni presegla 30 odstotkov v kategoriji »zelo«. Enotno listo je kot stranko, ki v svojem delovanju zelo upošteva interese manjšine, označilo 72,5 odstotka vprašanih Slovencev, takoj za njo pa vprašani uvrščajo zelene, socialdemokrate in komunistično stranko.

Dilema pripadnikov manjšine, ali naj se pri političnih opredelitvah in aktivnostih prvenstveno odločajo po svojem političnemu prepričanju, ali pa naj dajejo prednost etnični pripadnosti, je do določene mere izražena v odgovorih na vprašanje o političnih strankah. 32,5 odstotka Slovencev je menilo, da je interes manjšine pomembnejši od političnega prepričanja. Da je pomembnejše politično prepričanje, jih meni 2,5 odstotka. Kar 60 odstotkov jih je menilo, da je oboje enako pomembno. Rezultati v tej skupini

narstvo na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, je predstavila svojo diplomsko nalogo z naslovom »Množični mediji koroških Slovencev«. Z mediji se je na Koroškem srečala že, ko jih je kot mentorica raziskovala na etnološki raziskovalni delavnici v Celovcu.

Predstavila je zakone, ki v Avstriji urejajo pravico »manjšin« do medijev in način njihovega financiranja, zanimal pa jo je tudi njihov pomen kot dejavnikov socializacije in asimilacije. Podrobno je predstavila programsko strukturo vseh medijev, kako jih ocenjujejo uporabniki ter zakaj in v kolikšni meri se jih poslužujejo. Prav tako je predstavila ciljno publiko ter namen in pomen medijev za narodno skupnost, njihovo mesto v večinskem medijskem prostoru ter vizije nadaljnjega razvoja. Za potrebe raziskave je intervjuvala urednike in sodelavce koroških medijev, v šestih izbranih krajih pa je izvedla sondažno raziskavo o tem, kaj in zakaj ljudje berejo, poslušajo in gledajo, ter kakšno je njihovo mnenje o izbranih medijih. 164 anket je dopolnila z desetimi intervjuji s koroškimi Slovenci različne starosti, izobrazbe in poklicev.

Njeni rezultati potrjujejo ugotovitve, da ima največ ljudi

program v okviru radijskega sporeda ORF-Koroška. Slabih 14 odstotkov anketiranih posluša »Radio Agora«, ki ima v primerjavi s prvima dvema bolj alternativen program, njegova poslušalnost pa se zvišuje glede na stopnjo izobrazbe. Omenjene radijske programe poslušalci spremljajo predvsem zaradi novic o življenju koroških Slovencev in zaradi slovenskega jezika, med pomembnimi razlogi pa so še glasba in aktualne informacije. Skoraj 60 odstotkov vprašanih radijske programe v slovenskem jeziku posluša manj kot dve uri dnevno. Poslušalci koroških radijskih programov niso preveč zadovoljni z moderaterjem, saj je z njo zadovoljnih le 27 odstotkov anketiranih. Več kot polovica anketiranih posluša tudi radijske postaje, ki oddajajo v Republiki Sloveniji, med tem ko so ostali izrazili težave z njihovim sprejemom.

Edina televizijska oddaja v slovenskem jeziku na območju Republike Avstrije je oddaja »Dober dan, Koroška«. Oddajo spremlja občasno skoraj 45 odstotkov anketiranih, nekaj več kot 40 odstotkov pa redno. Najpomembnejša vzroka za gledanje oddaje sta spremljanje

PRIREDITVE

ČETRTEK, 21.11.

- CELOVEC, Tischlerjeva dvorana – SKD Celovec
- 17.00 Predpremier »Miške tako in drugače«. Nastopa lutkovna skupina Miške
- CELOVEC, Tischlerjeva dvorana – SKD Celovec
- 19.00 Premieri lutkovnih predstav »Od kozlička do volička« in »Miške tako in drugače«. Nastopata lutkovna skupina »Pika« in »Miške« SKD Celovec; režija Tine Varl
- ŠENTJANŽ, k&k
- 19.00 Finisaža »... in šli smo tudi v Furlanijo«. Christof Šubik bere Bertolta Brechta, Paul Celana in Roberta Schindelnia.

PETEK, 22. 11.

- CELOVEC, v javnih prostorih mestne galerije
- 17.00 Slovensko vodstvo skozi razstavo v mestni galeriji: Hodler-Giacometti-Dürrenmatt. Vodi Janja Žikulniig
- SVEČE, v ateljeju Gorše – SPD Kočna
- 19.00 Odprtje razstave Silve Božinove-Deskoske »Ikone« in Amalije Feinig »Kipi«. Glasba Andrej in Tonč Feinig
- ŠMIHEL, farna dvorana – Inicijativna skupina Kinodvorana, KPD Šmihel
- 20.00 Filmski večer. Slovenski celovečerni film »Babica gra na jug« in kratki film »Podjunska masa«

SOBOTA, 23. 11.

- ŠENTJANŽ, k&k – k&k, Glasbeno gledališče Gabriel
- 17.00 Premiera otroške gledališke predstave »Prižgite luči«. Igrata: Jožef Ropoša in Gregor Čušin
- RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
- 19.30 Premiera gledališke predstave »Narobe stvari v mestu Pedpedi«. Nastopa mladinska gledališka skupina SPD Radiše
- SELE, v farnem domu – PD Sele
- 19.30 Koncert. Sodelujejo: PD »Zvon« iz Šmartna pri Litiji, zbor iz Šmarjete v Rožu, MePZ Sele, GLOBASNICA, pri Šoštarju – EL Globasnica
- 20.00 Ples z ansamblom Lojze Slak
- SUHA, ljudska šola – KPD Drava
- 20.00 Koncert »Pisana jesen«.

Nastopajo: Singgemeinschaft Fresach, Oktet Suha, Sekstet »Bene«, pevsko-instrumentalna skupina KPD Drava

NEDELJA, 24. 11.

- ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
- 11.00 Gled. predstava »Pujsa imamo za soseda«. Gostuje mladinska gledališka skupina iz Šentjanža.
- ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, Višja šola, v dvorani – SPZ, SPD Rož
- 15.00 Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze. Sodelujejo: Slovenski oktet in MePZ SPD Danica
- GLOBASNICA, v farni dvorani – SKD in fara Globasnica
- 15.00 Gledališka predstava »Medved z vrtnico«. Gostuje gledališka skupina KD Škocjan

TOREK, 26. 11.

- ŠENTJANŽ, k&k
- 19.00 Predavanja. Dr. Gottfried Wagner: Ungehorsam und demokratisches Verständnis nach Hitler in Deutschland und Österreich / Dr. Arno Gruen: Das innere Opfer, der Gehorsam und die Bedrohung der Demokratie. Moderacija univ. prof. dr. Peter Gsettnier

SREDA, 27. 11.

- ŠENTJANŽ, k&k – k&k
- 09.00 Šivanje domačih copat. Vodita: Krista Kral in Mili Weiss. Traja do 11. ure.
- ŠENTPETER pri Šentjakobu, VŠGP
- 18.30 Kuharski tečaj »Jedilnik za posebne prilagoditve«; vodi mag. Nataša Partl

ČETRTEK, 28. 11.

- DUNAJ, v avstrijskem Volksliedwerk, Operngasse 6 – KSŠSD
- 19.30 Predstavitel zgoščenke zbora slovenskih študentk in študentov na Dunaju

PETEK, 29. 11.

- ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja
- 18.00 Premiera muzikla »Čenčarije«. Nastopa otroška skupina SPD »Zarja«. Režija Alenka Hain
- CELOVEC, v Tischlerjevi dvorani
- 19.30 Podelitev Einspielerjeve nagrade 2002. Slavnostni govornik prof. Tomaž Ogris; glasbeni

okvir MePZ Danica in Gemischter Chor Griffen

SOBOTA, 30. 11.

- ŠENTJANŽ, k&k
- 15.00 Razstava Beate Fabian in Franca Merkača »Medsebojno vplivanje: umetnost – rokodelstvo«. Predstavitel umetnikov ob 16. uri.
- VOGRČE, v gasilskem domu – KKD Vogrče
- 19.00 Občni zbor
- ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, v kapeli Višje šole – Regionalni center, SPD Rož, Društvo upokojencev Šentjakob, KKZ
- 19.30 Predstavitel zgoščenke »Samospeli in koncert »Obujam spomine«. Nastopajo: Bernarda Fink-Inzko, Marko Fink, Nataša Valant, Špela Filipič
- PLIBERK, kulturni dom – SPD Trta
- 20.00 Koncert MoPZ »Trta v okviru 30-letnice obstoja zbora

HODLER – GIACOMETTI – DÜRRENMATT

Že šestič je uspelo pripraviti slovensko vodstvo po razstavi mestne galerije v Celovcu. Tokrat se seznanimo s slikami, risbami in skulpturami treh prominentnih umetnikov. Združuje jih odlični prispevek k razvoju klasične moderne na področju likovne ustvarjalnosti in seveda njihova skupna domovina Švica.

Friedrich Dürrenmatt je poleg literarne dela neumorno risal in slikal in našel v tem delu sprostitve, kajti besede mu niso zadoščale za vse to, kar se mu je nenehno rojevalo v glavi. Ferdinand Hodler, najstarejši med njimi, je močno vplival na upodabljanje človeka in narave v likovni umetnosti moderne. Zaznaval je nove življenjske izzive dvajsetega stoletja v spremenjeni družbi tehničnega napredka in jih zajel v likih in barvah. Alberto Giacometti je v svojih delih preverjal zmogljivost človeškega očesa in dokazoval, da je njegovo delo le poizkus zajemanja in ustavljanja bežnosti vsega, kar zaznavamo.

Slovensko vodstvo v javnih prostorih mestne galerije/Stadtgalerie v Celovcu/Klagenfurt, Theatergasse 4, v petek, 22. 11. 2002, od 17.00 – 18.00 ure.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 21. 11. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 22. 11. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 23. 11. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi, ...

NE 24. 11. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! ■ Državnozbornske volitive: aktualno poročanje od 16.00 ure naprej.

PO 25. 11. ■ 18.00 Kratek stik

TO 26. 11. ■ 18.10 Otroški spored

SR 27. 11. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 24. 11. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN KOROŠKA • Razstava o oblačilni kulturi na južnem Koroškem in informacijska stojnica po zasnovi Kršćanske kulturne zveze na sejmu šeg in navad v sklopu družinskega sejma od 22. do 24. novembra v Celovcu • »Prižgite luči«: Jožef Ropoša in Gregor Čušin sta jih prižgala v k&k centru v Šentjanžu na predstavi za otroke in odrasle • Razstava del Amalije Feinig in Silve Božinove-Deskoske v ateljeju Goršeto ve hiše v Svečah • Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze v Kulturnem domu v Pliberku

PO 25. 11. ■ 3.20 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

TO 26. 11. ■ 8.30 TV SLO2 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 22. 11. ■ 19.00 Zrcalo kulture 20.06 Prenašamo v živo 23.00 Rdeči Boogie glasbeni magazin

SO 23. 11. ■ 19.00 Special 20.06 Yugo-Rock oddaja z glasbo s področja bivše Jugoslavije

NE 24. 11. ■ 19.00 Music for the Masses 21.00 Nedelja drugače 22.00 For those about to Rock vse to, kar drugi nikoli ne bi vrteli

PO 25. 11. ■ 18.00 Zdrava ura: oddajo vodi dr. Franz Inzko 19.00 Ta mera ženske za ženske. Lezbijke za lezbijke 23.00 Context XXI

TO 26. 11. ■ 20.06 Kakko oddaja o japonskih risankah in stripih 23.00 Vešča

SR 27. 11. ■ 20.06 Voz latina oddaja o španski in portugalski glasbi 21.00 Ruff Radio oddaja z drum'n bass, trip hop, breakbeat, jungle and ragga

ČE 28. 11. ■ 20.06 Yesterday & Today glasba 60ih, 70ih, 80ih in 90ih let 22.00 Izven zakona glasbeni magazin z novo ameriško glasbo

IG AutorInnen Kärnten
Prireja Predstavitel knjige

»Verschütt gehen«
avtorjev Gerharda Pilgrama
in Gerharda Maurerja

v Hiši umetnikov v Celovcu v torek, 26. novembra 2002, ob 20. uri Branje, video, dia-projekcije

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Andrej Borotschnig iz Libuč – 40. rojstni dan; Cili Bolterl iz Železne Kaple – osebni praznik; Ramona Čik iz Libuč – rojstni dan; Katarina Boročnik iz Libuč – rojstni dan in god; Hanca Oschgan iz Štebna pri Maloščah – 70. rojstni dan; Katica Fugger iz Sva-ten – rojstni dan; Šimej Wrulich iz Grablje vasi – 68. rojstni dan; Marija Sienčnik iz Dobrle vasi – rojstni dan; Alojz Raschun iz Mlinč – rojstni dan; Amalija Gregorn iz Dul pri Miklavčevem – rojstni dan; Janez Zeppitz iz Žamanj – rojstni dan; Janez Petjak iz Štebna – rojstni dan; Marija Vodivnik iz Vogrč – rojstni dan; Marija Jernej iz Črgovič – rojstni dan; Katarina Kordež iz Male vasi – rojstni dan; Katarina Borovčnik in Kata-

rina Jelen iz Libuč – rojstni dan; Marija David iz Vogrč – rojstni dan; Lenart Katz iz Nonče vasi – rojstni dan; mag. Karl Hren iz Gorici pri Miklavčevem – rojstni dan; DI Štefan Domej iz Rinkol – rojstni dan; Jurij Perč iz Celovca – rojstni dan; Marija Hrast iz Celovca – 90. rojstni dan; Rezi Oraže s Šajde – rojstni dan; Kati Oraže iz Sel – rojstni dan; Maks Oraže z Borovnice – rojstni dan; Klemen Kordesch z Bele pri Železni Kapli – 92. rojstni dan; dr. Arnold Peitler iz Špitala ob Dravi – 40. rojstni dan; Franc Kassl z Djekš – 40. rojstni dan; Thomas Busch iz Celovca – rojstni dan; DI Kristijan Ogris z Dunaja – rojstni dan; Vinko Kokot z Žihpolj – rojstni dan; Brigita Prušnik iz Tretrama – rojstni dan; Andrej Kokot iz Celovca – rojstni dan. Za posredovanje imen slavljencev in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

S PRIJATELJI SPOZNAVATI
ŠOLO IN NJENO OKOLJE

Projektni teden Kugyjevega 3. C razreda z Osnovno šolo Preska

Dijakinje in dijaki Kugyjevega 3. C razreda so imeli v tednu od 11. do 15. novembra 2002 v gosteh dijakinje in dijake iz OŠ Preska pri Medvodah. Gostje so stanovali pri družinah in v domu. Med obiskom je potekal projektni teden na temo »Šola in njeno okolje«. Spoznavali in obdelovali so časopisne besedilne vrste in se ukvarjali tudi z drugimi mediji. Ves projekt je podprl Interkulturni center za sodelovanje s šolami v vzhodni in jugovzhodni Evropi na Dunaju.

Program za teden bivanja in projektnega dela je bil pester in je segal od predstavitve Kugyjevega razreda do spoznavanja šole, Celovca in slovenskih ustanov v koroškem glavnem mestu. Dijakinje in dijaki so bili zaradi velikega števila razdeljeni v skupine, da je bilo delo bolj učinkovito. Za posamezne skupine smo pripravili jezikovne delavnice za slovenščino, nemščino in italijanščino. Vse naloge pa so bile povezane s temo projekta. Spoznavali so različne besedilne vrste v časopisih, dobili naloge za vaje in igro in nazadnje sami začeli sestavljati podobna besedila tudi na računalniku.

Za boljše razumevanje dela javnih občil smo bili na obisku v ORF in v tiskarni Drava. Tam so dijakinjam in dijakom pokazali in razlagali, kako nastajajo oddaje oz. kako deluje tiskarna. Treba je bilo spoznati tudi okolje šole, zato so dobili nalo-

ge, da poiščejo v Celovcu znamenitosti starega mesta. V sredo popoldne pa je bil na sporedu sprehod po Mohorjevi hiši in njeni okolici, kjer so dijakinje in dijaki obiskali banko, knjigarno, radijski studio, kulturne organizacije, založbo, uradništvo časopisa, skratka slovenske ustanove, ki imajo tam svoj sedež. Pa tudi povpraševanje so izvedli, saj so poskušali poizvedeti od ljudi na cesti, kaj si mislijo o mestu in o pristopu Slovenije v EU.

Tako se je zbralo veliko materiala, ki ga je bilo – in bo še – treba urediti in povzeti. Iz vsega tega gradiva naj bi ob koncu nastal dijaški list obeh šol. To se bo zgodilo spomladi, ko se bo Kugyjev razred odpravil še na obisk v OŠ Preska. Tam bodo dijakinje in dijaki nadaljevali delo in raziskovali še šolo in njeno okolje v Preski.

Prof. Cilka Gutovnik

KPL NA NOTRANJSKEM

Pogon in razprava o lovskem zakonu

Dobro razpoložene lovce je pozdravil tudi cerkniški župan Schein.

Klub prijateljev lova Celovec, stanovsko in strokovno zastopstvo slovenskih koroških lovcev, je že dolga leta povezan z zeleno bratovščino na Notranjskem. Minulo nedeljo, 17. novembra 2002, so notranjski lovi vabili na lov na parkljasto divjad nad Cerkniškim jezerom. Notranjski gozdovi okoli Snežnika sodijo med največjo sklenjeno gozdnato površino v Srednji Evropi. Predvsem pa so zanimivi zaradi svoje biološke diverzitete, različnosti in množstva živalskih vrst. Tu so

doma ris, volk, medved, divja mačka, pa seveda vsa pri nas običajna parkljasta divjad kot srna, jelen, damjak in divji prašič, da o ujedah in o manjših plenilcih ne govorimo.

Cel ducat koroških lovcev se je pod vodstvom predsednika Kluba prijateljev lova Mirka Kumra udeležilo že tradicionalnega lova, ki je tokrat potekal tik nad Cerkniškim jezerom, tem enkratnim vodnim pojavom v Evropi. Prišli so tudi lovski tovariši iz sosednjega hrvaškega Čabra.

Lovska sreča je bila tokrat opoteča, kajti razen dobrega pogleda na srnino družino in na košuto z mladičem ni prišlo lovem in gonjačem nič drugega pred puške. Pa zategadelj nihče ni bil užaljen ali zamerljiv, kajti že samo bivanje v tej čudoviti okolici in pa gostoljubnost domačinov sta bila za vsakogar veliko doživetje.

Obisk pri notranjskih lovcih pa je bil zanimiv in koristen tudi zaradi izmenjave informacij predvsem o lovski zakonodaji. Slovenija bo v doglednem času sprejela nov lovski zakon. Razprave o njegovi vsebini in naravnosti so zelo živahne, kajti interesi in apetiti v zvezi z lovom in lovišči so kot povsod drugod seveda tudi v Sloveniji zelo masivni. Lovce predvsem skrbi, ali bojo ostali lastniki lovskih domov, ki so jih sami postavili, in kakšen bo način oddaje lovišč. Ali bojo lovske družine kot doslej upravljale lovišča in tako zagotavljale svetovno priznan visok standard lova v Sloveniji, ali pa bo zakonodajalec sprejel način zakupniškega lova?

Franc Wakounig

Alfred-Klahr-Gesellschaft, Dunaj ■ Grüne Bildungswerkstatt, Celovec ■ IKUC – Interkulturni center Ljudski dom, Celovec ■ Kulturni referat Avstrijske visokošolske zveze, Celovec ■ Ludwig Boltzmann Institut für interkulturelle Bildungsforschung; Beljak ■ Slovenska prosvetna zveza, Celovec ■ Slovenski znanstveni inštitut, Celovec ■ Univerzitetni kulturni centrum UNIKUM, Celovec

prirejajo simpozij

»30 let »ortstafelšturm« na Koroškem«

Sobota, 30. novembra 2002. Pričetek ob 14. uri. Zaključek predvidoma ob 22. uri. Celovec, Jugendgästehaus, Neckheimgasse 6 (v bližini univerze)

14.00 IŠTALACIJA dvojezičnega napisa za univerzo

15.00: MANJŠINSKA POLITIKA IN POLITIKA Z MANJŠINO. KRATKI UVODNI REFERATI PO 15 MINUT IN RAZPRAVA. Univ. prof. dr. Karl Stuhlpfarrer: Avstrijska jugo-vzhodna politika in manjšinsko vprašanje. Dr. Sepp Brügger: Avstrijska ustavna realnost in manjšinske pravice. Izr. univ. prof. dr. Gero Fischer: Vloga slavistike v manjšinskem konfliktu. Dr. Valentin Sima: Dilema slovenskih manjšinskih organizacij. Dr. Mirko Messner: Socialdemokracija in manjšinska politika na Koroškem.

18.00: GLAVNI REFERAT IN RAZPRAVA. Univ. prof. dr. Peter Gstettner: Koroški »ortstafelšturm« pred tridesetimi leti – gibanje proti ustavi in zakonom.

Nato: bife, »Koroški rep / Haček klebt« (Emil Kristof, Rudi Melcher, Michael Malicha), pesem (Reinhard Sellner), video-spot »Lahko noč« (Rolf Holub/IKUC).

Pismo bralca

Volitve

Volitve v državni zbor so pred nami. Oddahnili si bomo po teh tednih, polnih resnic in neresnic raznih pridigarjev strank. Zelo pa se mi zdi skrajno provokantno in žaljivo, da se je tudi Slovenski vestnik spustil v že staro gonjo, kogar hoče spraviti v »slabo« luč, da ga imenuje kot domovini zvestejši, da ga onemogoči s tem, da je komunist, ki nastopa na listi KPA.

Z ogorčenjem sem prebral vidno označeni članek KPA z inozemskimi kandidati v SV od 24. 10. 2002, ki ni podpisan. Je to mnenje urednikov ali pa celo mnenje izdajateljev? Pod vsakim člankom je podpis, tukaj pa se umotvorec ni upal podpisati. Zakaj ne bi vedeli tudi bralci, kdo je ta brihtnež. Skrajno grdo in žaljivo je, da sta v tem članku imenovana dva zelo aktivna člana našega delovanja, Jože Rovšek in Tina Lajš. Zelo malo je takih idealistov in vsestranskih kulturnopolitičnih delavcev kot omenjena dva. Če živimo v demokraciji, je stvar posameznika, kam in zakaj se odloči. Da pa omenjena Rovšek in Lajš nista avstrijska državljana, ne bi smelo motiti nikogar, kajti ko se združimo v Evropi, sem mnenja, da sta omenjena že prestopila sence mej in že delata in mislita evropsko. Ali so se nalezli tudi že v ZSO in Vestniku propagande Haiderja & Co, da bruhajo s temi proti tujim državljanom, ki sta vsestransko aktivna, delujoča in pokončne drže. Če že nekaj napišete, zakaj polovično? Povedali bi tistim, ki še ne vedo, da je Jože Rovšek eden glavnih stebrov našega boja za naš ob-

stoj in da je Tina Lajš vsestransko aktivna, ne le v Železni Kapli, ter da je kustodinja muzeja NOB pri Peršmanu, kateri je last Zveze koroških partizanov, in skrbi, da pridejo obiskovalci iz krajev, od koder jih preje še ni bilo. Zakaj se mečejo polena pod noge ljudem, ki itak vsak dan občutijo na svoji koži zmerjanje, podtikavanje in zapostavljanje s strani naših »ljubih« heimatdienstlerjev!

Sprašujem se, kam plove Vestnik, ki sicer še nosi rdečo glavo, v resnici pa postaja ali je že postal čisto blede. Veliko se govori o združitvi Vestnika in Tednika.

Kako bo ta novi tednik izgledal potem, si lahko že zdaj predstavljamo. Nič kaj prida si ne predstavljamo tisti, ki mislimo drugače, ki smo ponosni, samozavestni in pokončne drže. Naj nas varujejo vsi zlodeji kuharjev, ki hočejo napraviti enolončnico, ki diši neokusno, še preden je skuhana. Volili bomo tiste, ki so s svojim delom zaslužili naše zaupanje.

Lipej Kolenik

Spoštovani Lipej!

Silno sem začudena nad Tvojimi predsodki, ki jih očitno imaš do uredništva. Iz zelo kratke, stvarne informacije, ki natančno odgovarja resnici, si spletel celo zgodbo, češ da »mečejo polena pod noge« Rovšku in Tini Leisch. Le od kod tako mnenje? Najostreje zavračam tako podtikovanje, kajti oba sta pri uredništvu zelo spoštovani osebi, s katerima tudi sodelujemo.

Ta mali članek na željo avtorja ni podpisan, lahko pa ti povem, da je član KPÖ in odbornik Zveze slovenskih organizacij – in čisto zagotovo ni napisal vsega tega, kar trdiš Ti!

S spoštovanjem,
Sonja Wakounig, urednica

ODBOJKA

Samozavestno proti favoritu s Tirolskega

Odbojkarji SK Zadruga Aich/Dob so si spet utrdili samozavest. V zadnjih treh tekmah so zabeležili kar tri zmage. Razveseljivo je, da je ekipa po začetnih spodrseljih spet našla

formo in zaigrala tako kot v preteklem letu. S tujega proti Linzu so Dobljani v nahrbtniku prinesli domov dve pomembni točki (3:0). Preteklo soboto pa so na domačih tleh gostili ekipo

Wesser iz Gradca, ki so jo odpravili prav tako s 3:0. V nabito polni športni dvorani so varovanci trenerja Pridala pričeli zelo nervozno. Toda domačini so kaj kmalu našli linijo in si priigrali točko za točko. Odlično partijo je spet opravil slovaški leginar Robert Chocho-lak, ki je k zmagi prispeval 26 točk. Tudi ostali igralci so s stootstotno pripravljenostjo in srčnim igranjem veliko doprinesli k zasluženemu uspehu. Dobljani so s 10 točkami na šestem mestu.

Prihodnjo soboto pa je na sporedu spet napet dvoboj proti tretjeuvrščeni ekipi Tirol iz Innsbrucka. Obeta se torej vrhunska in atraktivna tekma. Kapetan Martin Micheu: »Igralci so si v preteklih tekmah spet nabrali samozavest, razen Matjaža Hafnerja pa so vsi zdravi. Proti ekipi s Tirolske, ki je gotovo za razred boljša od nas, bo zelo težko. Hočemo pa odigrati dobro tekmo«.

Zanimiv dvoboj se bo pričel v soboto, 23. novembra, ob 19. uri. Vabljeni!

M. Š.

Kapetan Martin Micheu je bil z zadnjimi igrami zelo zadovoljen F. Štukelj

NOGOMET

Z zmago v zimski premor

V zaključnem srečanju jesenskega kola so juniorji SAK na domačih tleh slavili zaslužen in gladko zmago proti Lienzu s 4:2. Varovanci trenerja Jožeta Fere so od vsega začetka diktirali dogajanje na igrišču in

bili boljša ekipa. Z zmago so se uvrstili na odlično tretje mesto, boj za mesto prvaka pa je še odprt. Trener Jože Fera je lahko s potekom prvenstva zadovoljen, saj se je ekipa tehnično, igralsko in po motivaciji stopnjevala, kar je posledica rednega treninga in pa resnejšega dopusta do dela in nogometa na sploh. Nekateri igralci pa so tudi tudi že trenirali s člansko ekipo (Kreutz, Waldhauser, Zidej), kjer je ta ali oni že imel svoj premierni nastop.

M. Š.

Smučarski tečaj

SŠZ prireja v semestralnih počitnicah od 9. do 15. 2. 03 spet tradicionalni smučarski tečaj, ki bo v zimsko-športni regiji Gastein. Prijave sprejema SŠZ.

KOŠARKA

Taktične težave?

Članska ekipa slovenskega košarkarskega kluba KOŠ je po izgubljenem srečanju proti celovškemu Piratom morala nastopiti proti koroškemu prvaku Pasut ALV I in podlegla s 72:86.

Ekipa KOŠ je bila do pet minut pred koncem srečanja enakovreden partner. Kot proti Piratom so Koševcem v odločilni zaključni fazi spet pošle moči in tako so si pokopali možnosti za zmago. KOŠ je žal moral nastopiti oslabiljeno, ker so manjkali kar trije standardni igralci.

Kapetan Štefan Hribar: »V Celovcu jih bomo z najmočnejšo postavo premagali«.

I. L.

Kapetan Štefan Hribar (desno) v boju za žogo

Foto: Štukelj

NOGOMET

SAK testira nove igralce

Igralci imajo že zimski odmor, odborniki SAK pa so za konec tedna na tekmah 1. in 2. slovenske lige, kjer si ogledujejo srečanja in pa razne igralce, ki bi prišli v poštev za spomladansko okrepitev, ki naj bi zagotovila obstoj v regionalni ligi.

Pretekli teden so testirali nekaj hrvaških nogometašev,

ki pa po oceni športnega vodje Marka Wieserja in trenerja Lojza Jagodiča niso ustrezali predstavam kluba.

»Dobri igralci pač veliko stanejo,« je tenor Marka Wieserja. Kot se zdi, finančni položaj kluba onemogoča nakup dragocenejših igralcev iz Slovenije ali pa Koroške. Z enkrat je še vse odprto, zelo verjetno pa je, da bo moral solidni vezni ofenzivni igralec Wolfgang Wachernig zaradi resne poškodbe zaključiti svojo nogometno kariero.

M. Š.

ŠAH

Rusi in Kitajke olimpijski zmagovalci

35. šahovska olimpijada na Bledu je mimo. Nad 2.000 šahistov in šahistk z vsega sveta se je dva tedna merilo med seboj na 64-poljni belo-črni deski za naslov olimpijskega prvaka. Ruski šahisti so v 14. in zadnjem krogu z Jugoslavijo čez pol ure sklenili remi (2:2) ter s 38,5 točke ubranili naslov olimpijskih zmagovalcev. Srebro so osvojili Madžari (37,5), ki so premagali Kitajce s 3:1, bron pa Armenci, ki so ugnali Gruzijce prav tako s 3:1.

Veliko bolj negotov je bil zadnji krog na ženskem turnirju, kjer so zlato ubranile Kitajke (29,5) po zmagi nad Bolgarijo z 2,5:0,5, srebro so osvojile Rusinje, ki so ugnale Slovačkinje 2,5:0,5, bron pa so presenetljivo dobile Poljakinje, ki so premagale Vietnamke s 3:0.

Slovenske ekipe so ostale daleč od najvišjih mest. Šahisti v A skupini so zbrali 30,5 točke in zavzeli le 40. mesto (po ratingu ekip je bila načrtovana uvrstitev okrog 13. mesta) od 134 ekip. Mladinska B ekipa pa je turnir končala na 62. mestu. Šahistke slovenske A reprezentance (22) so osvojile 38. mesto od 89 ekip,

Slovenija B (20,5) pa 53. mesto.

Presenetila pa je avstrijska moška reprezentanca, ki je dosegla 64. mesto (28,5), ženska ekipa, kateri po dveh tretjinah turnirja ni kazalo najbolje, pa je z uspešnim finišem še izboljšala položaj na lestvici in postala 49. (21). V avstrijski ekipi je igrala nekdanja igralka SŠZ, Dunajčanka Maria Horvath, ki je dosegla najboljši posamezni rezultat avstrijske ženske ekipe.

Silvo Kovač je na turnirju za akreditirane novinarje dosegel odlično uvrstitev – 10. mesto od 54 udeležencev, med njimi so bili trije vele mojstri, trije mednarodni mojstri, osem Fide mojstrov ter številni mojstrski kandidati.

Na Bledu pa je med olimpijado potekal tudi 73. kongres FIDE, svoje zborovanje pa je imela tudi Evropska šahovska zveza (ECU) na katerem je bil ponovno izvoljen dosedanj predsednik, Slovenec Boris Kutin.

I. L.

ŠPORTNI TERMINI:

Šah: 23. 11. 2003

Kajzaze, gostilna Koren, ob 15. uri: SŠZ/Zveza-Bank I – SV Trg

Železna Kapla, espresso Zuze, ob 15. uri: SŠK-SGS Spittal I

ŠAHOVSKI OREH št. 224

Silvo Kovač

Kasperian – Manvelian (Erevan 1939)

Beli ima v nastalem položaju bolj aktivne figure, vendar pa bežen pogled na šahovnico ne daje vtisa po hitrem koncu partije, saj je črni kralj v varstvu kmetov in figur. Toda beli, ki je na potezi, vidi svojo priložnost v tipkah belopolnega lovca na poševnici h1 – a8. Pred aktiviranjem pošev-

nice pa bodo v prvi vrsti najprej bele baterije in topovi in ko bo poglelo grmenje, bo na sceno stopil tudi beli kralj.

Rešitev štev. 223

Že prva poteza vele mojstra Pavasoviča 1...Lc2+ napoveduje zlom bele rokade. Sedaj bi na 2.Tc2: sledilo 2...Sa3+! S hitrim koncem. Beli zato igra 2.Ka1 in na 2...Ld3 3.Tc3. Obrambi po tretji vrsti črni parira s protiigro 3...Da5. Po zamenjavi figur 4.Td3: Sd2: 5.Lc3 beli zapira c linijo in brani kralja na prvi vrsti, vendar po 5...Sb3+ 6.Kb1 Db5: 7.De2 Tc3:!! Se je znašel pred matom ali velikimi materialnimi izgubami, zato je podpisal predajo.

